

§ 645

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 25.1.2022 § 13 (autovaurio)

HEL 2021-011477 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 25.1.2022 § 13 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 25.1.2022 § 13 päätöksellään hylännyt 19.8.2021 osoitteessa Lontoonkatu 3 tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa vaatimuksensa määrältään 1.859,65 euron vahingonkorvauksesta 19.8.2021 yön aikana osoitteessa Lontoonkatu 3 tapahtuneeseen autovaurioon liittyen. Hakijan auto oli vaurioitunut liikennemerkkin kaaduttua sen päälle. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä.

Hakija katsoo, että yksikön päällikön päätös tulisi kumota jo sillä perusteella, että se on syntynyt lainvastaisessa järjestyksessä, koska hänelle ei ole varattu hallintolain 34 §:n mukaisesti mahdollisuutta lausua valmistelijan 18.1.2022 kaupungin kunnossapidon edustajalta pyytämän lisäselvityksen johdosta.

Oikaisuvaatimuksen mukaan Helsingin kaupunki on laiminlyönyt hakijan auton päälle kaatuneen ja sitä vahingoittaneen liikennemerkkin kunnossapidon. Hakijan mukaan liikennemerkkin putken tyveen on erittäin todennäköisesti osunut aura-auto edellisenä talvena ja merkki on silloin vaurioitunut. Tätä tukee hakijan käsityksen mukaan myös se, että paikalle kasataan talvisin aurattua lunta ja myös viereisen puun metallinen suojakehikko oli talvella vaurioitunut. Oikaisuvaatimuksessa on esitetty, että kun päätöksestä ilmenevin tavoin kyseinen merkki oli aikaisemmin kesällä eli 26.6.2021 kaupungin toimesta käyty suoristamassa sen oltua vinossa, oli tämä suoristaminen vain vahingoittanut putkea lisää. Tämä on sittemmin johtanut merkin kaatumiseen. Kaupungin tuottamus on hakijan mukaan seurausta virheellisestä korjaustavasta, kun vinos-

sa ollut merkki oli vääntymisen jälkeen vain nostettu takaisin pystyyn vaihtamatta putkea. Huolellisuusvelvoitetta on laiminlyöty, mikä on aiheuttanut vahingon.

Perustelut

Hakijan vaatimus päätöksen kumoamisesta laillisuusperusteella

Yksikön päällikön päätöksen valmistelussa on noudatettu hallintolain (434/2003) 31 §:ssä säädettyä selvittämismääräystä. Valmistelija on pyytänyt kunnossapidolta asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset sen arvioimiseksi, onko kunnossapito toiminnan yhteydessä syyllistynyt sellaiseen laiminlyöntiin, virheeseen tai huolimattomuuteen, joka on aiheuttanut kyseisen liikennemerkkin kaatumisen 19.8.2021 ja kaatumista seuranneen hakijan auton vaurioitumisen.

Viranhaltija arvioi kaupungin toiminnan huolellisuutta ja tekee ratkaisunsa sen selvityksen pohjalta, joka kunnossapidolta pyynnöstä toimitetaan ja joka perustuu kunnossapidon käytäntöjen mukaisiin merkkitoihin suoritettujen toimenpiteiden osalta. Asianosaisen kuuleminen ei vaikuta näiden kunnossapidon selvitysten sisältöön, joten kuuleminen on tästä syystä ollut viranhaltijapäätöksen valmistelun yhteydessä ilmaisen tarpeeton (HallintoL 34 §:n 2 momentin 5) -kohta). Hakijalle on sittemmin yksikön päällikön päätöksen antamisen jälkeen 1.2.2022, hänen 31.1.2022 tekemänsä tietopyynnön perusteella, toimitettu sähköpostitse kaikki asiassa hankitut kunnossapidon selvitykset, joten ne ovat olleet hänen käytössään oikaisuvaatimusta tehtäessä.

Kaupunki katsoo, että yksikön päällikön päätös on syntynyt lainmukaisessa järjestyksessä.

Vahingonkorvausvaatimusta koskevan päätöksen perustelut

Kaupunkiympäristölautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Pelkkä liikennemerkkin kaatuminen yksinään ei osoita kaupungin korvausvastuuta silloinkaan, kun kaatumisesta on aiheutunut vahinkoa. Vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää, että kadun kunnossapito on ollut virheellistä tai huolimattontaa tai että kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Hakijan valmistelijan pyynnöstä toimittamasta valokuvasta käy ilmi, että kaatuneen merkin perustus on näyttänyt varsin hyväkuntoiselta. Juuri-putki ei ole ollut edes pintaruosteessa. Kyseessä on uudehkon asuinalueen katureunan pysäköintioikeutta osoittava merkki, jonka kuntoa ei kunnossapidon tarkastuksissa ole ollut mitään aihetta epäillä merkin ulkonäön, iän tai muunkaan ulkoisen syyn perusteella.

Saadun kunnossapidon selvityksen mukaan tanko itsessään on katkennut juuriputken yläreunasta, mikä on hyvin tyypillinen katkeamiskohta tangolle. Tankoa liikuttava voima (yleensä auto tai tuuli) kohdistuu yleensä tangon ylempiin osiin, mikä johtaa tankomateriaalin murtumiseen vipuvoiman vaikutuksesta juuri kiinteän perustuksen ja tankomateriaalin leikkauspisteessä.

Vastauksena valmistelijan lisäselvityspyyntöön, koskien vahinkotapahtuman (19.8.2021) mahdollista yhteyttä 26.6.2021 suoritettuun merkin korjaustapahtumaan, selvityksen antaja on todennut kyseessä olevan kaksi erillistä tapahtumaa: 25.6.2021 asukkaan kirjaama ilmoitus on käyty hoitamassa 26.6.2021 ja 19.8.2021 ja 23.8.2021 asukkaiden kirjaamat palautteet ovat koskeneet samaa merkin kaatumisen tapahtumaa, jolloin merkki on käyty hakemassa pois 23.8.2021 iltapäivällä ja uusi merkki on asennettu tämän jälkeen 25.8.2021.

Ulospäin täysin ehjän ja suhteellisen uuden, vain kallistuneena olleen merkin nostaminen pystyyn 26.6.2021 on ollut tavanomainen kunnossapidon toimenpide. Saadun selvityksen mukaan työryhmän kirjaus "Liikennemerkki vinossa, nyt suoristettu", viittaa siihen, että "tanko on ollut sen verran vähän vinossa, että siihen ei ole tullut rakenteellisia vaurioita ja se on pystytty suoristamaan ilman, että tankoa on tarvinnut uusia".

Liikennemerkkit on suunniteltu niin, että ne kestävät tavanomaiset ympäristökuormat kuten myrskytuulen, lumi- ja aurauSKUORMAN, mutta ne hajoavat turvallisesti esim. törmäystilanteessa. Merkki ei voi olla täysin hajoamaton. Vahinkopäivänä on vallinnut hetkellisesti puuskissa kovimmillaan 15,5 metriä sekunnissa puhaltanut tuuli. Liikennemerkkit kestävät tällaisen tuulennopeuden hyvin.

Kesäkuun 26. päivänä 2021 suoritettujen korjaustoimenpiteiden tai talvella suoritettujen aurauSKUORMA-toimenpiteiden mahdollisesta vaikutuksesta elokuuhun vahinkotapahtumaan voidaan luonnollisesti esittää mielipiteitä ja arveluita. Kaupungin näkemyksen mukaan asiassa ei kuitenkaan ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella voitaisiin pitää edes riittävän todennäköisenä saati varmana, että näillä tapahtumilla olisi syy-yhteys 19.8.2021 yöllä tapahtuneeseen merkin kaatumiseen. Ulkonaisesti hyväkuntoinen merkki on 19.8.2021 kaatunut tuntemattomasta syystä.

Hakijan oikaisuvaatimuksessaan mainitsema korkeimman oikeuden (KKO) ratkaisu KKO 1991:138 ei sovellu tähän tapaukseen, koska KKO on ratkaisussa katsonut, että urakkatyö, jonka yhteydessä oli tapahtunut ilkeivallan seurauksena ajoneuvovaurio auton suistuttua kadun kaitavontoon, ei ole liittynyt ko. tapauksessa kaupungin tienpitoon lainkaan. Kysymyksessä on ollut kaukolämpötyömaa, jota suoritti yksityinen urakoitsija kaupungin toimeksiannosta. Alempien oikeusasteiden kannoista poiketen KKO vapautti kaupungin kaikesta vastuusta tienpitäjänä ja tuomitsi jutussa vahingonkorvaukseen tuottamuksen perusteella vain urakointiyhtiön, joka ei ollut paremmin valvonut työmaansa varoituslaitteita, vaikka sivulliset olivat jo useita kertoja ilkeivallan poistaneet varoitusmerkkejä. Ratkaisusta ei siten ole vedettävissä hakijan esittämää johtopäätöstä, että kaupungin tienpitäjänä voitaisiin aina katsoa olevan tuottamuksesta riippumattomassa vastuussa ulkopuolisen tahon tahallisen ilkeivallan teon tienkäyttäjälle aiheuttamasta vahingosta. Jokainen vahingotapaus on arvioitava tapauskohtaisesti ja vastuu voi perustua vain tuottamukseen.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin perustein hoitaneensa vahinkopaikan kunnossapidon asianmukaisesti eikä liikennemerkkin kaatuminen ole johtunut kaupungin laiminlyönnistä kadun kunnossapidossa. Liikennemerkki on katkennut ja kaatunut kaupungille tuntemattomaksi jääneestä, kolmannen osapuolen aiheuttamasta ulkoisesta syystä - todennäköisesti kolaroinnista tai ilkeivallasta - eikä liikennemerkkin kaatuminen ole siten ollut kaupungin taholta ennalta arvattavissa. Kaupunki on lisäksi korjannut merkin kohtuullisessa ajassa ilmoituksen sen kaatumisesta saatuaan. Kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Vaatus yksikön päällikön päätöksen kumoamisesta sillä perusteella, että se olisi syntynyt lainvastaisessa järjestyksessä, hylätään.

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan ajoneuvossa ilmenneestä vauriosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa

Sovellettu lainsäädäntö

Hallintolaki (434/2003) 31 § 1 momentti, 34 § 2 momentti 5)-kohta

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-5 §

15.11.2022

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 4.2.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 4.2.2022, liite, Näyttökuvaa 2022-2-4 kello 10.19
- 3 Oikaisuvaatimus 4.2.2022, saate
- 4 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 25.20.2022, saate
- 5 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 25.20.2022, liite, lasku

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 26.1.2022.

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 7.2.2022 eli säädetyssä määräajassa.

15.11.2022

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kypm.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 4.2.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 4.2.2022, liite, Näyttökuvaa 2022-2-4 kello 10.19
- 3 Oikaisuvaatimus 4.2.2022, saate
- 4 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 25.20.2022, saate
- 5 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 25.20.2022, liite, lasku

Oheismateriaali

- 1 hakijalta näyttökuvaa 2022-1-14 kello 8.57
- 2 Valmistelijan pyytämät lisäselvitykset kunnossapidosta
- 3 HEL2021-011477

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 25.01.2022 § 13

HEL 2021-011477 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 12.10.2021 esittänyt kaupungille 1859,65 euron ja osittain vielä erittelemättömän vahingonkorvausvaatimuksen ajoneuvon kor-

jauskuluista. Hakijan pysäköitynä ollut ajoneuvo on 19.8.2021 yön aikana vaurioitunut sen päälle kaatuneesta liikennemerkistä osoitteessa Lontoonkatu 3.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kunnossa ja puhtaana asemakaava-alueella olevat rakenteet sekä muut yleiset alueet niiltä osin kuin ne kunnan osaksi on lain mukaan säädetty. Kunnan hallinnassa oleva taitorakenne ja muu yleinen alue on kunnan pidettävä alueen käyttötarkoituksen vaatimassa kunnossa. Myös liikennemerkkit kuuluvat kadun rakenteellisen kunnossapidon piiriin.

Vahinkoalueella kunnossapitoa suorittavalta urakoitsijalta on pyydetty selvitys asiassa. Selvityksen mukaan vahinkopaikalta on tullut ilmoitus kaatuneesta liikennemerkistä 19.8.2021 ja 23.8.2021. Ilmoitusten jälkeen paikalla on käyty vaihtamassa merkki uuteen. Vahingon aiheuttanut merkki on ollut katkenneena juuriputkestaan tuntemattomasta syystä. Kyseinen merkki on ollut hakijan toimittaman kuvankin perusteella hyväkuntoinen.

Vahingon aiheuttaneesta merkistä ja sen korjaustarpeesta on ennen vahinkoa tullut 25.6.2021 kaupungille ilmoitus ja se on korjattu tuolloin heti 26.6.2021. Tuolloin merkkiin ei ole syntynyt rakennevaurioita, vaan se on ollut vinossa ja suoristettu.

Liikennemerkkin rakenne on tarkkaan standardoitu ja sillä on pitkä käyttöikäoletta, liikennemerkkin pystytysputken käyttöiän ollessa noin 50 vuotta. Merkki kestää hyvin ympäristöstä aiheutuvat tavanomaiset ympäristökuormat, se ei kuitenkaan voi olla täysin hajoamaton jotta se ei aiheuta tarpeetonta vahinkoa tai vaaraa. Merkit istutetaan niin syvään, ettei tavanomaisen tuulen ole mahdollista irrottaa merkkiä maasta.

Liikennemerkkeille erityisrasitusta aiheuttavat esimerkiksi koirat, aura-autot, ilkivalta, liikennemerkkeissä roikkuminen ja niihin törmääminen. Valtaosa liikennemerkkien vaurioitumisista aiheutuukin kaupunkiolosuhteissa kunnossapidon laiminlyönnin sijaan jonkin ulkoisen tekijän seurauksena.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki-Vantaan säämittausaseman mukaan tuulen keskinopeus on vahinkopäivänä vaihdellut 5 - 10,8 m/s, mikä luokitellaan navakaksi tuulen nopeudeksi. Puuskassa tuuli on puhaltanut hetkellisesti kovimmillaan 15,5 m/s, pääasiallisesti puuskissakin pysyen navakan tuulen nopeudessa. Liikennemerkkit kestävät hyvin tällaisen tuulennopeuden.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapidäjän

on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti.

Vahingon aiheuttaneen liikennemerkkin perustus on kunnossapitäjän mukaan näyttänyt hyvältä myös vahinkokuvissa, juuriputki ei ole ollut edes pintaruosteessa, eikä merkissä ole ollut muutenkaan havaittavissa olevaa vikaa. Merkki on kaatunut tuntemattomasta syystä. Siitä, mikä ulkopuolinen voima merkkiin on kohdistunut, ei kaupungilla ole tietoa. Ilkivallan tai ulkopuolisen aiheuttaman vahingon mahdollisuutta ei voida sulkea pois. Vahingon aiheuttanut liikennemerkki on uusittu kaatumisen jälkeen kunnossapitopiirin toimesta.

Asiassa ei ole esitetty sellaista näyttöä, jonka perusteella voitaisiin todeta, että kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään. Tapahtuma on ollut ennalta-arvaamaton. Näin ollen kaupunki ei katso olevansa asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–3 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi